

MEHMED AKİF ERSOY

1873'de İstanbul'da doğdu. Babası Fatih müderrislerinden İpekli Tair Efendidir. Kendisi, maddî ve mânevî temizliği sebebiyle "Temiz Tahir" olarak da tanınıyordu. Annesi Emine Şerife Hanım Buharalı bir ailenin kızıydı. Mehmed Akif ilk öğrenimine dört yaşındayken, Fatih'te Emir Buharî mahalle mektebinde başladı. Sonrasında Fatih Merkez Rüşdiyesi'ne devam etti. Bu sırada babasından, özellikle Arapça ve İslâmî bilgiler konusunda dersler aldı. Farsça ve Fransızca'yı da bu dönemde öğrenmeye başladı.

Rüşdiye'den sonra, bugün Siyasal Bilgiler Fakültesi olarak bilinen Mülkiye mektebine geçti. Lise kısmını okudu, ancak babasının vefatı ve evlerinin yanmasıyla birlikte, mezunlarına daha iyi imkânlar sağlayan Baytar Mektebine (Veterinerlik Fakültesi) girdi. 1893 yılında birincilikle bitirdi. Mezuniyetinden sonra görev gereği Rumeli'de, Arnavutluk'ta Anadolu'da ve Arabistan'da dolaştı. Mesleğiyle birlikte sanat ve edebiyatla ilgilenmeye de devam etti.

İlk şiirlerini Resimli Gazete'de yayımladı. Halkalı Ziraat Mektebi'nde kompozisyon, Üniversite'de edebiyat dersleri verdi. 1908'de Eşref Edip'in çıkardığı Sırat-ı Müstakim ve daha sonraki adıyla Sebilürreşad dergisinde yazılar yazdı. Balkan Savaşı'ndan sonra yalnızca Halkalı Ziraat Mektebi'ndeki vazifesine devam etti.

Birinci Dünya Savaşı'ndan kısa bir süre önce Mısır'a gitti. Daha sonra Medine-i Münevvere'yi ziyaret etti. Birinci Dünya Savaşı sırasında **"Teşkilat-ı Mahsusa"** adına Berlin ve Necid'e iki önemli seyahat yaptı. Necid seyahati esnasında Çanakkale Zaferi'nin haberini aldı ve o unutulmaz şiirini yazdı. Necid'den dönüşünde yeni kurulan Dâr-ül -Hikmetül İslâmiye adlı kuruluşun başkâtipliğine getirildi. 1920'de, ulusal direniş hareketini desteklediği bir konuşmasından dolayı bu görevinden alındı.

İlk büyük Millet Meclisine Burdur milletvekili olarak girdi. 17 Şubat 1921'de yazdığı İstiklal Marşı, 12 Mart'ta birinci TBMM tarafından kabul edildi. Para ödülü olduğu için İstiklâl Marşı için yapılan yarışmaya katılmayan Mehmed Akif, daha sonra maarif vekilinin ricası üzerine marşı yazdı, ancak ödülü almadı.

Cumhuriyetin kuruluşundan sonra Mısır'a gitti. Mısır Üniversitesinde Türk Edebiyatı dersleri verdi. Orada siroza yakalandı. Vatan hasretine dayanamayan şair Türkiye'ye döndü ve 1936 senesinin 27 Aralık gecesi İstanbul'da vefat etti.

Onun ilk şiirlerinde Ziya Paşa'nın, Muallim Nâci'nin ve Abdülhak Hamid'in etkisi görünür. Kendisi ise, en çok İranlı şair Sadi'den etkilendiğini söyler.

1911 yılından başlayarak Safahat adıyla bilinen yedi kitap yayınladı: Safahat I,

Süleymaniye Kürsüsünde, Hakkın Sesleri, Fatih Kürsüsünde, Hâtıralar, Hâtıralar ve Gölgeler.

En önemli şiirlerinden bazıları da şunlardır: İstiklal Marşı, Çanakkale Şehitlerine, Bülbül, Cenk Marşı.